

**Литвинова
Євгенія Валеріївна,**
ад'юнкт кафедри
адміністративного права, процесу та
адміністративної діяльності ОВС
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЗВИТОК МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ухвалення Угоди про асоціацію з Європейським союзом стало каталізатором реформаторських та структурних змін у всіх сферах суспільного життя. Ключовою ознакою демократичного розвитку будь-якої країни є наявність в ній місцевого самоврядування такого рівня, що дозволяє забезпечити ефективне функціонування територіальних громад та їх соціально-економічний і культурний розвиток. У сучасних соціально-економічних умовах реалізація завдань фіскальної децентралізації потребує формулювання нових підходів до визначення місця міжбюджетних відносин в бюджетній системі держави, упорядкування складу діючих міжбюджетних трансфертів або запроваджуються нових видів інструментів міжбюджетного регулювання.

Нормативно-правове регулювання міжбюджетних відносин здійснюється згідно норм Бюджетного кодексу України та іншими нормами законодавства України, що приймаються у відповідності до його положень. Як зазначається у статті 81 кодексу, міжбюджетні відносини - відносини між державою, Автономною Республікою Крим та територіальними громадами щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання функцій, передбачених Конституцією України та законами України. Основна мета регулювання міжбюджетних відносин полягає у забезпеченні відповідності повноважень на здійснення видатків, закріплених законодавчими актами за бюджетами, та фінансових ресурсів, які мають забезпечувати виконання цих повноважень. При цьому застосовуються встановлені законодавством України методи розподілу і перерозподілу фінансових ресурсів, необхідних для виконання функцій, передбачених Конституцією України та законами України для органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування[1].

Прийняті протягом 2014-2015 рр. зміни до бюджетного законодавства передбачають визначення нової моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, в контексті якої сформовано основні засади реформування бюджетно-податкової децентралізації:

- 1) Забезпечення бюджетної автономії та фінансової самостійності місцевих бюджетів;
- 2) Стимулювання громад до об'єднання та формування інституційної та фінансової спроможності територіальних громад;
- 3) Закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел доходів та розширення наявної доходної бази місцевих бюджетів;
- 4) Децентралізація видаткових повноважень та чіткий розподіл компетенцій, сформований за принципом субсидіарності;
- 5) Надання нових видів трансфертів та посилення відповідальності профільних міністерств за реалізацію державної політики у відповідних галузях;
- 6) Визначення нового механізму бюджетного регулювання та вирівнювання;

Діюча система нормативно правового забезпечення міжбюджетних трансфертів має низку неурегульованих питань, зумовлених соціально-економічними чинниками, зокрема: - для обрахунку розміру міжбюджетних трансфертів не враховуються внутрішньо переміщені особи з тимчасово окупованих територій; - при обрахунку розміру фінансового вирівнювання використані статистичні дані щодо фактичного надходження податку з доходів фізичних осіб та податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки за 2013 рік. Враховуючи погіршення макроекономічної ситуації в Україні порівняно з 2013 роком, це не відображає реального стану надходження податків; - у розрахункових показниках міжбюджетних трансфертів не передбачено кошти на здійснення індексації заробітної плати; - плановий обсяг субвенцій не враховує подорожчання комунальних тарифів на енергоносії, що створює загрозу для повноцінного функціонування бюджетних установ; - освітня, медична субвенції та субвенція на підготовку робітничих кадрів розподіляються згідно із зазначеними постановами Кабінету Міністрів України помісячно, а перераховується головними розпорядниками коштів до місцевих бюджетів - щодавно, що спричинює наступні негативні наслідки: помісячний розподіл субвенцій не враховує необхідність оплати фактичного споживання енергоносіїв в опалювальний період, що зумовлює виникнення кредиторської заборгованості із зазначених виплат; щодавне перерахування освітньої, медичної та субвенції на підготовку робітничих кадрів не відповідає термінам виплати заробітної плати за першу та другу половини місяця; - неврегульованим питанням залишається необхідність оптимізації мережі бюджетних установ. На сьогодні існуюча мережа бюджетних установ не враховує тенденцій до зміни кількості населення і потреб громад та не відповідає передовому досвіду фінансування, який передбачає, що основним завданням є не збільшення обсягу видатків, а формування оптимальної мережі, яка б забезпечувала надання якісних послуг споживачам; - доцільним є визначення у чинному законодавстві механізму відмови органів місцевого самоврядування від

незабезпечених фінансовими ресурсами делегованих повноважень[2]. Це викликає необхідність проведення роз'яснень та планомірної модернізації вказаних правовідносин.

Забезпечення ефективності проведення економічних реформ, спрямованих раціоналізувати міжбюджетні відносини та досягти соціально-економічного розвитку на сучасному етапі обумовлюють необхідність питання формування нової моделі бюджетної політики. Адже успіх структурних перебудов, спрямованих на відновлення стабільного економічного зростання, модернізацію економіки держави, значною мірою залежить від ефективності міжбюджетних відносин. Подальша реалізація реформи бюджетної децентралізації та забезпечення ефективності міжбюджетних відносин соціально-економічного розвитку потребує розширення прав місцевих органів влади, зміцнення їх бюджетної самостійності та визначення відповідальності.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Пріоритети реформування та напрями перспективного розвитку міжбюджетних відносин в умовах бюджетної децентралізації в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/2136/>

Бурнос

Олена Олександрівна,
курсант 2-го курсу факультету №3
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПРОТИДІ ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключовим пріоритетом політики національної безпеки України є забезпечення готовності держави, її економіки і суспільства до оборони і відбиття зовнішньої агресії у будь-яких формах і проявах (зокрема, у формі гібридної війни та терористичних актів). Це передбачає реформування всіх правоохоронних органів держави і зокрема, Служби безпеки України для концентрації зусиль на нейтралізації сепаратистських та екстремістських рухів і організацій, забезпечення державної безпеки у сфері боротьби з тероризмом [1].

Головною особливістю сучасного тероризму є наявність міжнародних і регіональних керівних органів для вирішення питань організації, планування